

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ

На правах рукопису

УДК: 911.3

РОЗВИТОК ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ НА ПРИКЛАДІ МІСТА КИЄВА

Галузь знань	10 – природничі науки
Спеціальність	106 – географія
Освітня програма	Економічна географія
Спеціалізація	Географія рекреації та туризму

Кваліфікаційна робота бакалавра
студентки 4 курсу ОР Бакалавр
Власенко Владислави Олегівни

Науковий керівник:
кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії України
Гринюк Олег Юрійович

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ ..	5
1.1. Основні положення та поняття рекреації та туризму.....	5
1.2. Характеристика подієвого туризму.....	8
1.3. Історія розвитку подієвого туризму	11
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ У МІСТІ КИЄВІ	15
2.1. Ресурсний потенціал для розвитку подієвого туризму	15
2.2. Огляд існуючих подій в місті	20
2.3. Аналіз туристичних вподобань населення щодо подієвого туризму	26
РОЗДІЛ 3. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ У МІСТІ КИЄВІ	31
3.1. Стан та проблеми розвитку подієвого туризму у Києві.....	31
3.2. Перспективні напрямки розвитку подієвого туризму	34
ВИСНОВКИ	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
ДОДАТКИ	48

ВСТУП

Актуальність дослідження. У всі часи, люди ждали «хліба та видовищ», тому подієвий туризм, хоч і є відносно новим напрямком, стає все більш популярним у світі. Метою подієвого туризму є відвідування певних місць та територій заради подій і так, як Київ є столицею України, культурним та економічним центром нашої держави, із великою кількістю архітектурних, історичних та культурних пам'яток, які приваблюють туристів, то місто має великий потенціал для розвитку івент-туризму. Війна вносить корективи у життя кожного з нас, але після повномасштабного вторгнення, про Україну почуло мільйони людей по всьому світу, тому подієвий туризм може стати інструментом для поширення знань про нашу країну, та Київ зокрема. Він допоможе зміцнити туристичний імідж міста, буде привертати увагу більшої кількості відвідувачів та популяризувати місцеву культуру.

Метою дослідження є проаналізувати умови, фактори та перспективи розвитку подієвого туризму у Києві.

Для досягнення мети слід виконати наступні **завдання**:

- 1) визначити основні положення рекреаційної та туристичної діяльності;
- 2) визначити сутність поняття «подієвий туризм»;
- 3) проаналізувати ресурсний потенціал Києва для розвитку подієвого туризму;
- 4) зробити огляд існуючих подій у місті Київ;
- 5) зробити аналіз туристичних вподобань населення щодо подієвого туризму.
- 6) визначити перспективи розвитку подієвого туризму у Києві.

Об'єктом дослідження є місто Київ, а предметом – можливості міста для організації подієвого туризму.

Для вирішення поставлених задач було використано такі **методи дослідження** як аналіз, синтез, класифікація, узагальнення та анкетне опитування.

Методологічною основою дослідження стали положення туризмознавства, роботи та посібники в напрямку вивчення подієвого туризму Щуки Г. П. [61], Повалій Т.Л. [50], Бейдика О.О. [6], Вовк К. М. [13]. Під час написання дипломної роботи було використано 70 електронних інформаційних джерел.

Структурно робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, та списку використаних джерел. Дипломна робота викладена на 47 сторінок друкованого тексту, включає 4 таблиці та 12 рисунків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ

1.1. Основні положення та поняття рекреації та туризму

У сучасному світі із розширеними технологіями, туризм став невід'ємною частиною життя людей, незалежно чи, то туризм всередині країни або за кордоном.

Перед дослідженням розвитку подієвого туризму у місті Києві, слід в першу чергу визначитися із термінологічним апаратом рекреації та туризму загалом.

Згідно із Законом України «Про туризм», туризм – це тимчасовий виїзд людини з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових або інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає [18].

У наказі про затвердження Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України вказано, що рекреація – це відновлення поза межами постійного місця проживання у відповідних згідно із законодавством місцях природно-заповідних територій та об'єктів розумових, духовних і фізичних сил людини, що здійснюється засобами загальнооздоровчого, культурно-пізнавального відпочинку, туризму, оздоровлення, різних видів рибальства, полювання тощо [39].

І. Смаль у своєму навчальному посібнику «Географія туризму» надає розширені визначення понять рекреації та туризму, а саме: «Рекреація – це відновлення або відтворення фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності; рекреація включає різноманітні види діяльності у вільний час, спрямовані на відновлення сил і задоволення широкого кола особистих і соціальних потреб та запитів». «Туризм – це сукупність відношень і явищ, які виникають під час добровільного переміщення і перебування людей терміном до 1 року у місцях, що відрізняються від їх постійного місця проживання та роботи» [54].

Також невіддільним від поняття туризм є таке поняття, як подорож. Вона являє собою поїздку чи пересування пішки певною територією, яка віддалена від місця постійного проживання із визначеною або певною метою [54].

За Глосарієм туристичної термінології, розробленим Всесвітньою туристською організацією, туризм поділяється на три форми: Внутрішній (місцевий, домашній) туризм включає діяльність туристів-резидентів на території контролюючої країни, як частину внутрішньої туристичної поїздки або в рамках виїзної туристичної поїздки. В'їзний туризм включає діяльність туристів-нерезидентів на території контролюючої країни протягом періоду в'їзного туризму. А виїзний туризм включає діяльність туристів-резидентів поза межами контролюючої країни, як частину виїзної туристичної поїздки, або як частину внутрішньої туристичної поїздки [66].

У вітчизняній літературі (Закон України «Про туризм») також виділяють певні форми туризму, які трохи відрізняються від понять WTO, а саме: міжнародний і внутрішній туризм. До міжнародного туризму належать два підвиди – це в'їзний туризм, тобто подорожі в межах України персон, які постійно не проживають на території держави, та виїзний туризм, тобто подорожі громадян України та персон, які постійно проживають на території нашої держави, до інших країн. А внутрішнім туризмом вважають подорожі в межах території України наших громадян та людей, які постійно проживають на її території [18].

Також існує таке поняття як мотиви туризму, вони являють собою різні мотиваційні причини, зумовлені біологічними та соціальними потребами, які змушують людей задовольняти ці потреби шляхом купівлі туристичних продуктів. Існує багато мотивацій, які залежать від конкретних особистісних характеристик людини. Спеціальні дослідження, які засновані на визнанні пріоритету «принципу діяльності», пояснюють не тільки мотиви вибору, а також і поведінку осіб під час подорожей, тобто досвід розвитку туристичних потреб. Загалом виділяють 4 основних туристичних мотиви, а саме: культурні, природні, психологічні та економічні [3].

Існує велика кількість підходів до класифікації туризму за різноманітними ознаками та авторами. І суть класифікації полягає у виокремленні певних видів туризму за різними напрямками [3]. Не існує чіткої класифікації туризму так, як в сучасному світі важко виділити окремий вид туризму у «чистому» вигляді. Тому зручною класифікацією видів туризму, є виділення за їх ознаками (табл. 1.1.).

Таблиця 1.1.

Класифікація видів туризму

Класифікаційна ознака	Форми/види туризму
За цілеспрямованістю та характером туристичних потоків	Внутрішній (національний) та іноземний
За характером організації	Організований (плановий) та неорганізований (самодіяльний)
За формою організації	Груповий (колективний) та індивідуальний
За строками та тривалістю перебування в подорожі	Короткостроковий і довгостроковий
За територіальною ознакою	Внутрішній: місцевий та дальній Іноземний за охопленням території: внутрішньоконтинентальний, міжконтинентальний, навколосвітній
За інтенсивністю туристичних потоків	постійний (відносно рівномірне відвідування туристичних районів та населених пунктів протягом року) та сезонний (відвідування в певну пору року)
За віком учасників подорожі	Дитячий, молодіжний та туризм дорослих людей
За метою туристичної подорожі	Курортно-лікувальний, культурно-розважальний, пізнавально-діловий або спеціалізований, релігійний, промисловий
За способами пересування (транспортні засоби)	Автомобільний, автобусний, мотоциклетний, авіаційний, морський, річковий, залізничний, гужовий, велосипедний, пішохідний, лижний, водний, підводний, спелеологічний, комбінований або змішаний
За залежністю від рівня мобільності та способу пересування	Активний (пішохідний, гірський, лижний, водний, велосипедний, автомобільний, мотоциклетний, спелеологічний) та пасивний (залізничний, автобусний, морський та авіаційний).
За способом фінансування	Приватний, соціальний, комерційний, діловий
За способом розміщення	Готельний та поза готельний
За характером природного і соціального середовища	Комфортний, дискомфортний, ризикований
За характером задоволення фізіологічних, соціальних та економічних запитів і потреб	Гастрономічний, галантний, діловий, освітній, лікувально-оздоровчий, медичний, наркотичний, ностальгійний, фестивальний
За ступенем впливу на довкілля	Традиційний, альтернативний, сталий, відповідальний, екологічний
За ступенем ризику для життя	Екстремальний або адреналіновий, звичний
За видом природних і культурно-історичних ресурсів, що використовуються	Водний, гірський, релігійний, археологічний, спелеологічний

За мірою впливу на економіку	Візитний економічно пасивний, візитний економічно активний
За переважаючим видом діяльності	Діловий, пізнавальний, релігійний, спортивний, науковий

**Складено на основі [54,3,32]*

Дана класифікація туризму може змінюватись з кожним роком так, як не винятком є те, що світ активно розвивається і постійно можуть з'являтися і з'являються нові види туризму.

1.2. Характеристика подієвого туризму

Події з давніх давен приваблювали величезну кількість людей в ті, чи інші місця. І хоча у сьогоденні подієвий туризм є важливою ланкою у розвитку туризму загалом, деякі люди навіть не підозрюють, що є його учасниками так, як взагалі не знають про існування такого поняття. Так, як у попередньому пункті ми вже визначилися із поняттям «туризм» загалом, то зараз нам слід розібратися із терміном «подієвий туризм».

У поняття «подія», як і у поняття «туризм», немає одного конкретного визначення, тому доцільно буде вказати пару з них. Ось наприклад, за академічним тлумачним словником, подія – це те, що відбувалося або відбулося, сталося; явище, факт суспільного або особистого життя. Також це те, що порушує усталений, звичний хід життя; що-небудь важливе, видатне[1]. Або спеціальна подія - це явище громадського життя, яке проводиться з ціллю притягнення уваги конкретної аудиторії до компанії (або ж організації чи групи осіб), їх діяльності та продуктам (за Повалій Т. Л., Світайло Н. Д) [50].

Також слід зазначити, що альтернативною назвою подієвого туризму є event-туризм так, як термін походить з англійської мови, а event з англійської і перекладається як подія. А в результаті транслітерації з'явилося ще і слово «івент» українською мовою. І звідси випливає, що «подієвий», «event», та «івент» туризм це одне й те саме поняття.

Тож нарешті ми можемо навести кілька прикладів визначення «подієвого туризму» за різними авторами (табл. 1.2.).

Таблиця 1.2.

Визначення подієвого туризму

Автор	Визначення
Щука Г. П.	економічна діяльність юридичних і фізичних осіб, яка передбачає формування туристичного продукту на основі відвідування певної події, з подальшою його реалізацією туристам для їхніх потреб, не пов'язаних з підприємництвом і здобуттям освіти.
D. Getz	вид туризму, який повною мірою використовує можливості події для сприяння розвитку туристичної дестинації.
О. Бейдик, О.Топалова, Т.Новосад	унікальні туристичні пропозиції, які включають не лише традиційний відпочинок, а й участь у найяскравіших світових подіях
Вовк К.	комплексне поняття, що охоплює подію та сукупність заходів щодо його організації, місця і часу проведення, а також формування і координація туристичних потоків до місця призначення.

**Складено на основі [61,65,6,13]*

Як можна побачити визначення є доволі різними, але на нашу думку, вони всі є доцільними, адже повністю передають сутність поняття із різних сторін.

Особливість пропозиції щодо туристичних подій полягає в тому, що подія є не просто частиною туристичного продукту, а є основною причиною та наслідком подорожі, а вже звідси визначаються і основні характеристики подієвого туризму такі, як поєднання з іншими видами туризму, всесезонність (адже заходи можна проводити у будь-яку пору року, що є беззаперечним плюсом), інноваційність туристичного продукту (нескінченна пропозиція нових заходів), масовість (зазвичай до великої кількості туристів долучаються також і місцеві мешканці), інтерактивність (або здатність взяти участь безпосередньо у події), і видовищність (адже зазвичай людей приваблюють саме видовища, хоча виключенням є ділові заходи).

Також не можна не зазначити, що івент туризм відіграє важливу роль у розвитку міст або територій на яких подія відбувається і має неабияке значення так, як він сприяє покращенню умов життя населення, економічному процвітанню туристичного регіону, соціалізації молодого населення, та розвитку відповідної інфраструктури у місці. Також подієвий туризм створює нові робочі місця, формує всебічно розвинених особистостей, і навіть встановлює зв'язок та проводить зближення між країнами так, як заходи можуть бути і міжнародними.

Але івент туризм, який є не виключенням з поміж інших видів туризму, і також має іншу сторону медалі, яка деструктивно впливає на середовище на якому проводяться івенти. Такими чинниками можуть стати наприклад знищення навколишнього середовища і поширення суспільних патологій таких, як алкоголізм або наркоманія [61].

Для зручності, події або ж заходи класифікують за різними ознаками (табл. 1.3.).

Таблиця 1.3.

Класифікація подієвого туризму

Ознака класифікації	Типи подій
За масштабом події	міжнародні, національні, регіональні, місцеві, регулярні, унікальні
За використанням відповідних туристичних ресурсів	Природно-орієнтований подієвий туризм (орієнтація на природні ресурси, унікальні природні явища), суспільно-орієнтований подієвий туризм - орієнтація на суспільні ресурси
За складом учасників	приватні, корпоративні, масові
За структурою	монопроект, мультипроект, мегапроект
За тривалістю	постійно діючі, періодичні, події
За характером заходу	розважальні, зібрання, інформаційні, добродійні

**Складено на основі [59,50]*

Також у своєму підручнику «Географія туризму» І. Сміль навів класифікацію подієвих ресурсів за тематикою (зазначено у Дот. А)

Найдоцільнішим, на нашу думку, є виділення подій за тематикою, адже саме дана класифікація просто і зрозуміло висвітлює типи подій, які можна зустріти по всьому світу, базуючись на особливостях, традиціях і можливостях кожної країни окремо.

Також подієвий туризм, як і інші види туризму, виконує певні функції, і у випадку івент-туризму це економічна, рекреаційна, пізнавальна, дозвілєва та розважальна, хоча деякі з них носять суб'єктивний характер (рис 1.1.).

Рис. 1.1. Функції подієвого туризму. Складено за даними [13]

Івент туризм є молодим напрямком туризму, який активно розвивається по всьому світу. Люди з кожним днем все більше тонуть у буденності, їх стає все важче здивувати, в той час, як навколо вирує різнобарвний світ, але саме подієвий туризм допомагає боротись із такими викликами, дарує людям нові можливості, емоції і розширює коло туристичних послуг загалом.

1.3. Історія розвитку подієвого туризму

Для того, щоб всебічно і до кінця було зрозуміло, що ж таке подієвий туризм, нам довелося зануритись у історію цього поняття і дізнатись, що хоч даний вид туризму вважається молодим, своїм корінням він сягає найдавніших часів, і навіть І. Смаль запропонував частково іронічну і перебільшену думку, що першим «туроператором» можна вважати Ноя, який скористався потужним природним процесом – всесвітнім потопом для того, щоб спланувати подорож [54].

Історію становлення івент туризму можна поділити на три етапи (рис. 1.2.).

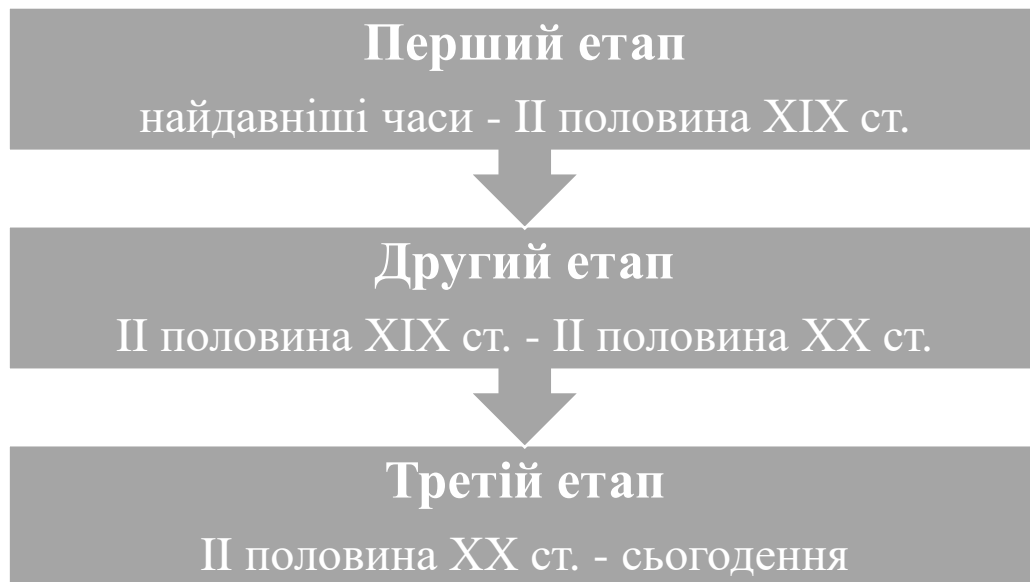

Рис. 1.2. Історичні етапи подієвого туризму. Складено за даними [8]

Перший етап розвитку івент туризму називається початковим. Подорожі раніше і виступали так званими попередниками сучасного івент туризму тому, що вони здійснювалися ще в стародавні часи, з наміром відвідати різні свята або змагання (як наприклад славнозвісні Олімпійські ігри, або свято Діоніса присвячене збору врожаю винограду). І в той час події зазвичай носили місцевий та загальнодержавний характер. Одними із найбільш значущих заходів були ярмарки, які виконували як економічну, так і рекреаційну функції. У ярмарках брали участь усі верстви населення, і видовища тут були звичним явищем, наприклад у Франції з XVI століття на ярмарках влаштовувалися театральні вистави. Пізніше окремі знакові події почали привертати увагу жителів інших, зазвичай держав-сусідів. Наприклад, Венеціанський карнавал, історичне походження якого датується 1094 роком, отримав міжнародне визнання в 17 столітті, коли він отримав свою «особливу репутацію» завдяки традиційним костюмам різноманітних форм і масок. Карнавал перетворився на знамените видовище, в ньому брали участь усі – аристократи, простий люд, та гості з інших міст і країн. Такі самі ситуації, але не настільки поширені можна було зустріти в інших народах. З тих пір, церемонії коронації та одруження королівських осіб традиційно викликають інтерес у населення і не втратили популярності й сьогодні. Наприклад, церемонія одруження британського принца Вільяма і Кетрін Міддлтон, що відбулася 29 квітня 2011 року, зібрала в країну тисячі

гостей. У Німеччині напередодні жовтня 1810 року під час церемонії одруження спадкоємного принца та принцеси Саксен-Гільдбургської відбулося перше святкування Октоберфесту. Відтоді місцеві майстри щорічно створюють свої табори, і захід збирає велику кількість відвідувачів.

Другий етап це етап становлення організованого івент туризму. Томас Кук був першим, хто ініціював поїздки, які були спеціально орієнтовані на певну подію. Коли у 1851 році в Гайд-парку Лондона був побудований великий павільйон, присвячений виставці торгівлі та промисловості, Кук вирішив організувати поїздки на виставку для різних класів населення. Цю схему було розрекламовано в новоствореному Томасом журналі «Екскурсант», а в наслідок виявилось, що план спрацював і виставку відвідали понад 165 тисяч людей. А вже у другій половині 19 століття регулярні торгові та мануфактурні виставки стали звичним явищем. Після Лондона подібна виставка була організована в Дубліні, а в 1855 році в Парижі на Єлисейських полях. Кук також організовував поїздки до Парижа. І саме закордонний маршрут до Парижу став першим так, як перша поїздка виявилася успішною, коли Кук підписав контракти з готельєрами та власниками транспорту, для безпеки та комфорту туристів. Спеціально для цієї мандрівки Томас видав путівник і завдяки такій організації успіх виставки був дуже значним. Церемонія відкриття Суецького каналу, яка відбулася 4 жовтня 1869 року, також стала туристичним шоу. На відкритті каналу були присутні судна із королями, послами та політиками, які першими увійшли до нього, а за ними плвли кораблі з туристами, які подорожували, щоб побачити не лише новозбудований канал, а також видатних учасників церемонії. Цей маршрут так само був організований Куком. Історія карнавалу в Ріо-де-Жанейро веде свій початок з 17 століття, коли він був завезений в Бразилію із Португалії. А вже у другій половині 20 століття карнавал в Ріо-де-Жанейро отримав міжнародне визнання, його найпомітнішою особливістю є парад шкіл самби, красиві та унікальні костюми учасників, і захоплива латиноамериканська святкова атмосфера. Незважаючи на те, що кількість туристів, які відвідували такі заходи, є значною, але такі події все ще не можна було назвати масовими,

оскільки інші країни не практикували такі тури. Окрім того, ці поїздки не були систематичними так, як туристи часто присвячували свої подорожі певним напрямкам відповідно до власних інтересів.

Третій етап це вже етап масового розповсюдження та функціонування івент туризму. У другій половині 20-го століття венеціанський, бразильський та інші карнавали почали набувати додаткових особливостей, вони стали більш популярними в усьому світі та стали візитною карткою своїх міст. Олімпійські ігри, як і інші міжнародні та континентальні змагання з різних видів спорту, все більше приваблюють величезну кількість вболівальників та туристів. Також в цей період започатковуються і стають популярними кіноподії (Берлінський, Канський та інші фестивалі), гастрономічні фестивалі (Октоберфест, Німеччина), Фестиваль білого трюфеля в Альбі (Італія), Паризький салон шоколаду (Франція), Фестиваль морепродуктів (Гров, Іспанія)) та інші. Також термін «подієвий туризм» з'явився не так давно, і не вживався широко до 1987 року, доки поняття не ввели в науковий обіг департамент туризму і громадськості у Новій Зеландії [65,59].

На даному етапі кожне місто, країна, створює незабутнє та неповторне враження свята, для повного самовираження. Такі тури поєднують у собі відпочинок та екскурсії у різних популярних туристичних місцях із відвідуванням найбільш значущих подій у сфері культури, мистецтва та спорту. Розвитку подієвого туризму все більше сприяють держава та підприємці, адже він, окрім прибутку, дає додаткові переваги, популяризує місто та країну в цілому. На даний момент цей вид туризму зосереджений переважно в розвинених країнах, але вже став значним і поширеним явищем у сучасному світі. Без нього вже неможливо було б уявити сучасне життя [59].

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ У МІСТІ КИЄВІ

2.1. Ресурсний потенціал для розвитку подієвого туризму

Київ є столицею та найбільшим містом України, яке приваблює тисячі туристів кожного року, і подієвий туризм є не виключенням.

Місто розташоване по обидва берега річки Дніпро на півночі нашої держави. Його загальна площа сягає 826 км², що займає приблизно 0,14% всієї території України. Його протяжність із півночі на південь приблизно 42 км, із заходу на схід так само приблизно 42 км. Станом на 2021 рік чисельність населення Києва була 2 мільйона 962 тисячі осіб, що займає частку 7,1% від загальної кількості населення [16,9].

Київ розташований на межі лісостепової фізико-географічної зони та зони мішаних лісів. На півночі місто розташоване на Поліській низовині, південно-західна частина, тобто правобережна знаходиться на Придніпровській височині, південно-східна, або ж лівобережна – на Придніпровській низовині [9].

Клімат у Києві помірно континентальний, із середньою температурою січня -6°C і середньою температурою липня +20°C. Сніговий покрив лежить зазвичай з середини листопада до кінця березня, а морозний період триває в середньому 180 днів на рік. Середньорічна кількість опадів у Києві сягає 635 мм, із максимальною кількості опадів у червні та липні [68].

Найбільшою річкою міста є Дніпро, із шириною в межах міста – 400-600 м, і глибиною – 6-12 м. До найбільших озер можна віднести Вирлицю, Радунку та Тельбін [16].

Щодо адміністративного районування, то Київ поділяється на 10 адміністративних районів – Голосіївський, Дарницький, Деснянський, Дніпровський, Оболонський, Печерський, Подольський, Святошинський, Солом'янський та Шевченківський (*рис. 2.1.*) [9].

Рис. 2.1. Картосхема адміністративних районів Києва [9].

Сфера івент туризму, доволі нова і у Києві досліджена мало, хоча місто є одним з найперспективніших регіонів України для розвитку даного виду туризму.

Розвиток подієвого туризму у Києві зазнає сприятливого впливу різних факторів (економічних, культурних тощо), окрім політико-правових (карантинні обмеження в умовах пандемії з 2020 року і воєнний стан з лютого 2022 року). Зокрема, сприятливими факторами є розвинута туристична інфраструктура, достатня кількість івент-майданчиків, вже сформований туристичний імідж міста, широкий та різноманітний вибір подій.

Із точки зору впливу економічних факторів подієвий туризм важливий для економіки міста Київ, адже дає можливість створювати інфраструктуру та нові робочі місця, дозволяє зберегти та популяризувати національні і локальні культурні надбання, а також розвивати райони міста в цілому. Туристи, які відвідують регіон, в першу чергу інвестують в економіку столиці, адже кошти частково надходять у місцевий бюджет і згодом дають можливість вдосконалювати туристичну інфраструктуру.

Із точки зору впливу політико-правових чинників слід зауважити, що у зв'язку з глобальними проблемами все більшої актуальності набувають питання безпеки туристів. Для прийому туристів, особливо іноземних, державі та регіону потрібно здійснювати відповідні заходи для гарантування безпеки туристів. Особливо це стосується місць відпочинку, закладів розміщення та транспортних перевезень. Наприклад, в Україні з 2014 року тривають воєнні дії, що становить загрозу для розвитку туризму, особливо подієвого, і у Києві. Ситуація із внутрішнім туризмом є складною, але ситуація з іноземними туристами в даних умовах є критичною. Починаючи із лютого 2022 року після початку повномасштабної війни туристичні потоки в'їзного міжнародного туризму повністю зупинилися. Подібна ситуація спостерігалася також під час обмеження в'їзду в Україну під час пандемії COVID-19 у 2020 році.

Щодо впливу культурних факторів подієвий туризм є однією із найважливіших ланок для розвитку та поширення культури та традицій України, як для місцевих жителів, так і для іноземців. Також проведення різноманітних івентів дозволяє робити культурний обмін між регіонами та країнами, та допомагає розвивати духовне сприйняття населення, його естетичне бачення.

Для становлення і формування подієвого туризму важливу роль відіграє туристична інфраструктура так, як вона впливає на кількість туристів і також на якість їхнього обслуговування.

Київ пропонує достатню кількість закладів розміщення для туристів – готелі, мотелі, хостели тощо. На сайті Booking.com загалом розміщено 1912 пропозицій помешкання у столиці – з них 13 п'ятизіркових готелів, 340 чотиризіркових та найбільшу кількість становлять готелі із трьома зірками – 1116. Найкращими готелями Києва вважаються City Holiday Resort and SPA, Premier Palace Hotel Kyiv, InterContinental, Hyatt Regency Kyiv, Fairmont Grand Hotel Kyiv, Hilton Kyiv та Opera Hotel Kyiv [15]. Житло туристи зазвичай бронюють через інтернет (Booking.com або безпосередньо сайти готелів). Спочатку пандемія COVID-19, та зараз повномасштабна війна поставили туристичну галузь, і сферу закладів розміщення зокрема, під загрозу, але готелі у

Києві все одно працюють не дивлячись на небезпеку. Із графіку від «Економічної Правди» ми можемо побачити, що заповнюваність у готелях Києва, хоч і знизилась з початку війни, але не припинилась і тримається на більш менш стабільному рівні (рис. 2.2.)

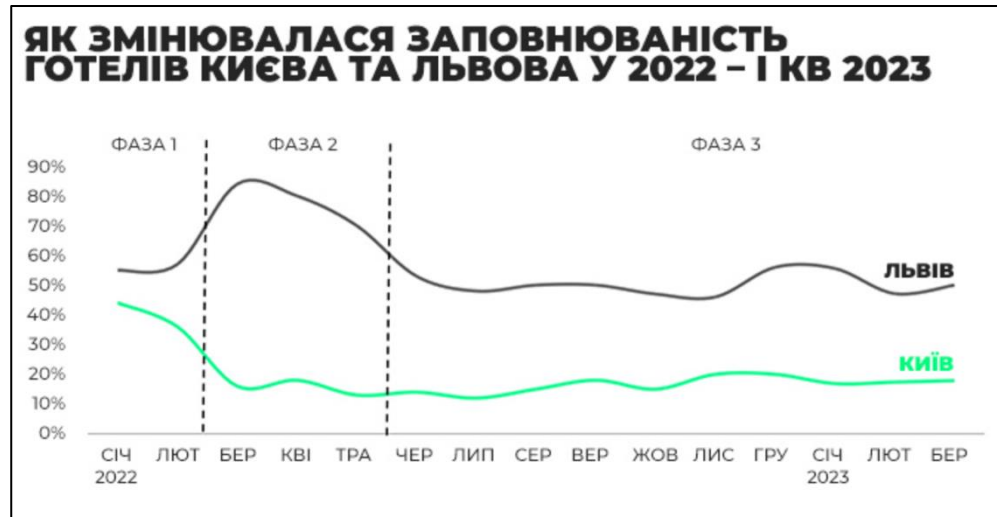

Рис. 2.2. Зміна заповнюваності готелів Києва та Львова з 2022 по квітень 2023 років [30].

Транспортне сполучення у Києві розвинене добре так, як місто є найбільшим транспортним вузлом в Україні. Тут присутні автомобільний транспорт, залізниця, аеропорти, метро, річковий транспорт, тролейбуси, велосипедна мережа та навіть один фунікулер (важливо, що під час оголошення повітряної тривоги у місті громадський транспорт припиняє свою роботу). Для транспортного сполучення важливу роль відіграють наявні мости через річку Дніпро, а найважливішим для пасажирських перевезень є київське метро, яке охоплює практично все місто, і має три гілки. До початку повномасштабного вторгнення найважливішу роль у міжнародному транспортному сполученні відігравали міжнародні аеропорти «Бориспіль» та «Жуляни», наразі їх функцію виконує «Укрзалізниця». Для Києва працює застосунок «EasyWay», у якому можна відслідкувати рух та напрямок громадського транспорту. Застосунок працює на IOS, Android та просто у мережі, також у ньому є англійська мова, що дозволяє користуватись ним іноземцям. Ще у Києві можна купити єдиний

транспортний Е-квиток для усіх видів громадського транспорту у застосунку «Київ цифровий», що зручно як для місцевих жителів, так і для гостей міста.

Київ не розчаровує і кількістю закладів харчування. На 2022 рік у Києві нараховувалось 3275 закладів ресторанного господарства [45]. Також, не дивлячись на війну, ресторанний бізнес активно розвивається – одні заклади харчування закриваються, інші – починають своє життя. Наприклад з січня по травень 2023 року у Києві відкрилось 172 кафе і ресторанів, а з початку війни до вказаного періоду – приблизно 350. На сьогоднішній день питання безпеки є найгострішим і для сфери харчування, тому попит на відвідування пабів та барів у підвалах зріс, і активно розширюється географія нових місць. Також починає відновлюватись активність фудкортів у торгових центрах. Найбільш популярними та ресторанными районами столиці вважається Поділ та вул. Ярославів Вал, також вища активність спостерігається у районах старої забудови, а не нових ЖК [58]. Найбільш популярними закладами харчування у Києві є «Пузата Хата», «KFC», «Ярослава», «Domino's Pizza», «McDonald's», «БПШ», «Salateira», «Київська перепічка» та інші [56]. Також у Києві працює зручний безкоштовний інтернет ресурс «Tomato», який допомагає у пошуку закладів харчування під потреби користувачів (доступний англійською мовою також).

Для подієвого туризму важливим ресурсом є місця, де безпосередньо можна проводити події. Через відсутність статистичних даних у даній сфері, визначити точну кількість місць для проведення подій у Києві наразі неможливо, але за даними Concert.ua кількість івент-майданчиків столиці сягає приблизно 1000 – від найбільших таких, як наприклад стадіони, до найменших, наприклад зали ресторанів [48]. Найбільшими та найпопулярнішими місцями для івентів є НСК Олімпійській, Палац Україна, Палац Спорту, Національний комплекс «Експоцентр України» – ВДНГ, Арт-завод Платформа, Жовтневий Палац, Палац мистецтв «Український дім» та інші. Також популярним місцями для проведення подій є конференц-зали готелів, розраховані на різну кількість відвідувачів - Fairmont Grand Hotel Kyiv, Hilton Kyiv, InterContinental та Hyatt Regency Kyiv. В

даних готелях є облаштовані бомбосховища, що дозволяє проводити події під час воєнного стану (рис. 2.3).

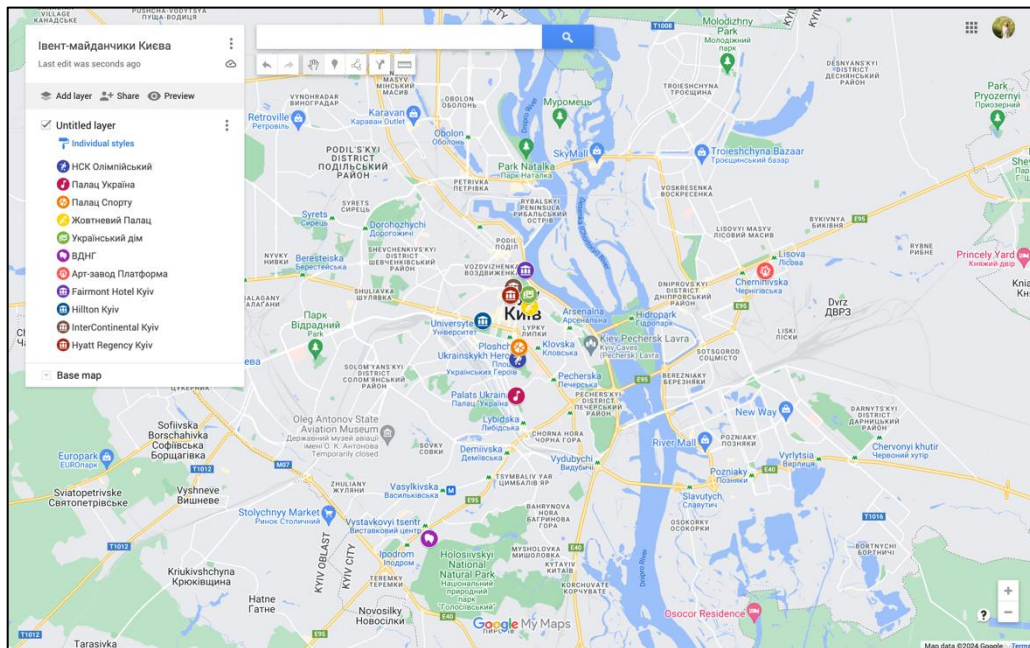

Рис. 2.3 Картосхема найпопулярніших івент-майданчиків у Києві.

Створено автором

На картосхемі ми можемо побачити, що найбільша кількість івент-майданчиків концентрується у центрі міста на правому березі. Окремо розташовані майданчики, які займають більшу площу – Національний комплекс «Експоцентр України» – ВДНГ на правому березі на півдні Києва, та Арт-завод Платформа на лівому березі.

2.2. Огляд існуючих подій в місті

Київ є не тільки економічним, а і культурним центром України, тому місто може похизуватися спектром різноманітних подій, які припадуть до душі кожному. Для подальшого огляду подій було виділено декілька рубрик для більшої зручності та структурованості (рис. 2.4).

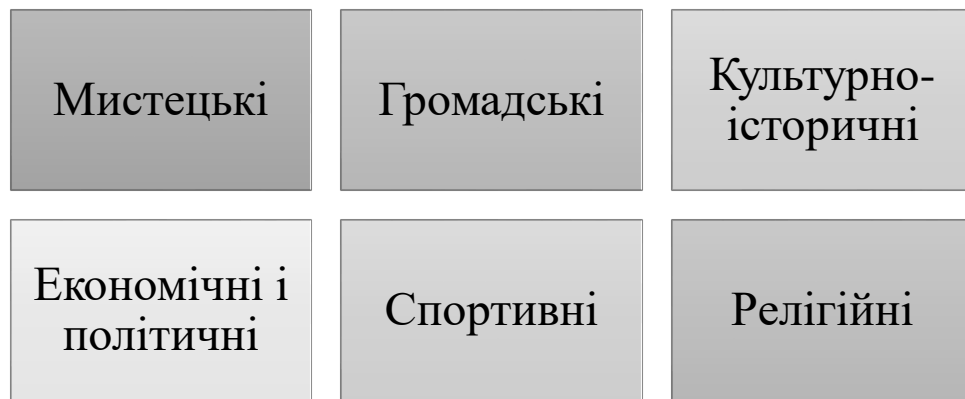

Рис. 2.4. Рубрики подій за тематикою. Складено за даними [54]

Так, як подій проводиться чимало, і статистичних даних із даної тематики немає, то нами було виділено найпопулярніші заходи для прикладу.

До мистецьких подій можна віднести усе, що пов'язано із музикою, кіно фольклором, літературою, образотворчим мистецтвом і т.д. Найпопулярнішими музичними подіями у Києві є «Atlas Weekend» – це масштабний музичний фестиваль, який проходить щорічно на ВДНГ улітку та «Kyiv Music Fest» – це також щорічний міжнародний фестиваль, який є обличчям сучасної української музики, його проводять восени на різних локаціях. Також у Києві проводиться величезна кількість різноманітних концертів, які відомих виконавців (Океан Ельзи, Тіна Кароль, The Hardkiss, Дмитро Монатік, ДахаБраха та інші), так і не дуже відомих (МУР, Latex Fauna та інші), а також різні симфонічні оркестри та шоу (Музика світів Хаяо Міядзакі, концерт музики Ганса Ціммера та інші) [2]. Популярною музичною подією, яка відбулась у минулому було Євробачення 2017 року, коли Джамала після своєї перемоги привезла пісенний конкурс до України, воно відбувалось на ВДНГ у Києві. Зараз серед українців відомим заходом, який проводять дотепер кожного року є Фінал національного відбору на Євробачення. Найпопулярнішими кіно подіями, які проводяться у столиці є міжнародний фестиваль «Молодість», який є найбільшим сучасним кінофестивалем в Україні [26] та фестиваль україномовного кіно «Відкрита Ніч», його проводять щорічно із 1977 року в останні вихідні червня [25]. Щодо фольклору то найпопулярнішим міжнародним етнофестивалем Києва є «Країна Мрій», який проводиться вже 20

років. Його час проведення співпадає із святом Івана Купала, припадає на кінець червня і початок липня [14]. Також популярними є фестивалі та свята, які відбуваються у Національному музеї архітектури та побуту України «Пирогів» - фестиваль гуцульської культури «Граждаfest», Великодня Галявина, ярмарки народного мистецтва, Шевченківські дні та інші [43]. Найвідомішими подіями у світі мистецтва є виставки та заходи, які проходять у Національному художньому музеї України (наприклад музейний лекторій 2023 «Українське мистецтво: у пошуках себе», виставка «Передчуття Перемоги») [44], в Пінчук Арт Центрі (наприклад виставки «Я з тобою» або «Олександр Ройтбурд. Теорема влади» та інші) [49] та на Мистецькому Арсеналі (наприклад виставки «Співіснування з темрявою», «Серце землі») [34]. Говорячи про мистецькі події, не можна оминати літературу – найвідомішими подіями у Києві є щорічний міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» на Мистецькому Арсеналі [29] та «Книжкова країна» на ВДНГ [27]. Також ще однією цікавою та для багатьох не стандартною подією є Comic Con Ukraine. Це щорічна виставка розважальної фантастики на якій представлені різні жанри поп-культури в Україні – відеоігри, комікси, телесеріали, жахи, аніме, манга, колекційні каркові ігри та інше, яка проходить на Арт-Завод Платформі [64].

До громадських подій, можна віднести заходи пов'язані із гастрономією та квітами. Найпопулярнішими гастроподіями Києва є «Kyiv Food Market» - це регулярний ярмарок вуличної їжі на, якому представлені такі заклади як, Milk Bar, Китайський та В'єтнамський привіт та інші [19]; та фестиваль сиру та вина «Kyiv Food and Wine Festival» на ВДНГ [67]. Щодо виставок квітів, то на «Співочому полі» проходить весняна виставка тюльпанів, літня виставка квітів та осіння виставка хризантем [47]; також протягом року відбуваються виставки у Національному ботанічному саду імені М.М. Гришка НАН України.

До культурно-історичних подій ми віднесли театралізовані шоу та вистави, карнавали та національні свята. Найвідомішими театральними подіями є вистави, які відбуваються у Національній опері України (наприклад балет «Лускунчик», «Жизель», опери «Кармен», «Наталка Полтавка» та інші) [41], у

Національному академічному драматичному театрі імені Франка (наприклад вистави «Конотопська відьма», «Кайдашева сім'я» та інші) [42], та у Театрі на Подолі (наприклад вистави «Сто тисяч», «За двома зайцями» та інші) [55]. Також у Києві можна відвідати незабутнє шоу у Київському Планетарії – наприклад «Подорож сонячною системою», або різні оркестрові шоу «під зорями» [24]. Також популярним у Києві є святкування національних свят, і так, як карнавали в Україні не популярні, то у нас є поширеними паради тому, найпопулярнішою подією був парад військ та військової техніки на День Незалежності України, який збирав величезну кількість людей. Не можна оминати, і інші свята такі, як День Києва, який припадає на останню неділю травня із святкуваннями по всьому місту, Різдво (популярні різдвяні ярмарки на Софіївській Площі, на Контрактовій Площі, різдвяні виставки на Співочому Полі, Різдвяна феєрія у Музеї просто неба та інше) [62] та Івана Купала (наприклад святкування відбувається у Національному музеї архітектури та побуту України «Пирогів» із традиційними купальськими обрядами та народними танцями) [38]. Також у столиці працює громадська організація «КиївПрайд», і вони влаштовують щорічний «Марш рівності» для підтримки прав ЛГБТ+ спільноти України [20].

Далі ми переходимо до економічних та політичних подій і найвідомішими заходами у місті є Київський міжнародний економічний форум, який є одним із найбільших економічних форумів у Східній Європі. Він об'єднує бізнес представників, представників влади і суспільства для обговорення головних економічних питань і глобальних трендів [23]; Саміт перших леді та джентльменів – міжнародна платформа та ініціатива першої леді України – Олени Зеленської, яка сприяє ефективній протидії глобальним гуманітарним викликам, через застосування м'якої сили [53]; Міжнародний форум «Креативна Україна» - платформа, на якій експерти обговорюють та формують державну політику у сфері креативних індустрій [36]; у світі моди це Ukrainian Fashion Week, який відбувається двічі на рік, та представляє найвідоміших українських дизайнерів (наприклад Frolov, Bevza, The Coat, Ruslan Baginskiy та інші) [69]; також у Києві проводяться численні аукціони та благодійні заходи (наприклад благодійний

івент «Дорога до перемоги», Гуманітарна допомога – серія подій від Platform.ua, Female Freedom Forum та інші) [17,7]; також у місті проходять вузькоспеціалізовані виставки, форму та конгреси різних індустрій (наприклад міжнародна агропромислова виставка АгроЕкспо на ВДНГ, Конгрес індустрії краси ProBeautyExpo, виставки автоіндустрії AutoTechService та ComAutoTrans та інші) [35,31,12]; і не можна не згадати важливу та популярну подію у Києві – Кураж Базар на ВДНГ. Кураж є першою благодійною барахолкою або ж блошиним ринком у Києві, яка відбувається у різні пори року, і частина з продажу квитків йде на благодійні збори [33] .

Спортивні заходи у Києві також користуються попитом. Найпопулярнішими є Київський міжнародний марафон або ж Київський марафон незламності, який проходить щорічно [22]; благодійний захід «Пробіг під каштанами», який відбувається щороку на День Києва [51]; футбольні матчі клубу «Динамо» та Національної збірної України з футболу на НСК Олімпійський; чемпіонати України з хокею (київський клуб «Сокіл») та баскетболу (київські клуби «Будівельник» та «Київ» в Палаці спорту.

Щодо релігійної тематики подій, то у Києві є декілька святинь, які можна відвідати для паломництва або просто із пізнавальною метою – Національний заповідник «Києво-Печерська Лавра», Софіївський Собор, Михайлівський Собор, Свято-Пантелеймонівській жіночий монастир у Феофанії, Видубицький монастир, Андріївська церква, церква Успіння Богородиці Пирогощої, Костел Святого Олександра, Костел Святого Миколая, Мечеть «Ар-Рахма», Синагога Бродського та інші [60]. У деяких святинях відбуваються церковні обряди, які можна відвідати – наприклад освячення пасок на Великдень у Києво-Печерській Лаврі або у Михайлівському Соборі. Також у Києві можна зустріти виставки на релігійну тематику, наприклад виставка ікон у Києво-Печерській Лаврі, написаних на ящиках з-під набоїв [5] (*табл. 2.1.*).

Події у місті Києві

Мистецькі	музичні	Atlas Weekend, Kyiv Music Fest, концерти різноманітних виконавців, Національний відбір на Євробачення
	кіно	Фестивалі "Молодість", "Відкрита Ніч"
	фольклорні	етнофестиваль "Країна Мрій", свята у Національному музеї архітектури та побуту України «Пирогів» - фестиваль гуцульської культури «Граждаfest», Великодня Галявина, ярмарки народного мистецтва, Шевченківські дні
	безпосередньо мистецькі	Національний художній музеї України (наприклад музейний лекторій 2023 «Українське мистецтво: у пошуках себе», виставка «Передчуття Перемоги»), Пінчук Арт Центр (наприклад виставки «Я з тобою» або «Олександр Ройтбурд. Теорема влади» та інші), Мистецький Арсенал (наприклад виставки «Співіснування з темрявою», «Серце землі»)
	літературні	Фестивалі "Книжковий Арсенал", "Книжкова Країна"
	інші	Фестиваль поп-культури Comic Con Ukraine
Громадські	гастрономічні	Ярмарок "Kyiv Food Market", фестиваль сиру та вина «Kyiv Food and Wine Festival»
	квіткові	Виставки квітів на Співочому Полі, виставки у Національному ботанічному саду імені М.М. Гришка НАН України
Культурно-історичні	театральні	Національна опера України (балет «Лускунчик», «Жизель», опери «Кармен», «Наталка Полтавка» та інші), у Національний академічний драматичний театрі імені Франка (вистави «Конотопська відьма», «Кайдашева сім'я» та інші), Театр на Подолі (вистави «Сто тисяч», «За двома зайцями» та інші), Київський Планетарій («Подорож сонячною системою», різні оркестрові шоу «під зорями»)
	національні святкування	Парад на День Незалежності України, День Києва, Різдво (різдвяні ярмарки на Софіївській Площі, на Контрактовій Площі, різдвяні виставки на Співочому Полі, Різдвяна феєрія у Музеї просто неба та інше), Івана Купала (святкування відбувається у Національному музеї архітектури та побуту України «Пирогів» із традиційними купальськими обрядами та народними танцями), «Марш рівності» для підтримки прав ЛГБТ+ спільноти України
Економічні та політичні	економічні	Київський міжнародний економічний форум
	політичні	Саміт перших леді та джентльменів, форум «Креативна Україна»
	мода	Ukrainian Fashion Week
	аукціони та благодійні заходи	Кураж Базар, івент «Дорога до перемоги», Гуманітарна допомога – серія подій від Platform.ua, Female Freedom Forum
	спеціалізовані виставки	Агропромислова виставка АгроЕкспо, Конгрес індустрії краси ProBeautyExpo, виставки автоіндустрії AutoTechService та ComAutoTrans
Спортивні		Київський марафон незламності, Пробіг під каштанами, футбольні матчі клубу «Динамо» та Національної збірної України з футболу на НСК Олімпійський; чемпіонати України з хокею (київський клуб «Сокіл») та баскетболу (київські клуби «Будівельник» та «Київ» в Палаці спорту.

Релігійні	Релігійні обряди та заходи - «Києво-Печерська Лавра», Софіївський Собор, Михайлівський Собор, Свято-Пантелеймонівській жіночий монастир у Феофанії, Видубицький монастир, Андріївська церква, церква Успіння Богородиці Пирогощії, Костел Святого Олександра, Костел Святого Миколая, Мечеть «Ар-Рахма», Синагога Бродського
------------------	--

**Створено автором*

З вищенаведеного огляду можемо побачити, що сфера подієвого туризму у місті розвинута добре. Присутня велика кількість подій, яка розрахована на різну аудиторію. Найбільш поширеними є події мистецького спрямування. Деякі події наразі не відбуваються в силу безпеки через повномасштабне вторгнення, але після перемоги, однозначно настане новий етап для подієвого туризму у Києві і місто заграє новими барвами.

2.3. Аналіз туристичних вподобань населення щодо подієвого туризму

Нами було проведено опитування, щодо вподобань населення з подієвого туризму. В опитуванні взяло участь 118 осіб, з них 91,2% жінок та 8,8% чоловіків (рис. 2.5.).

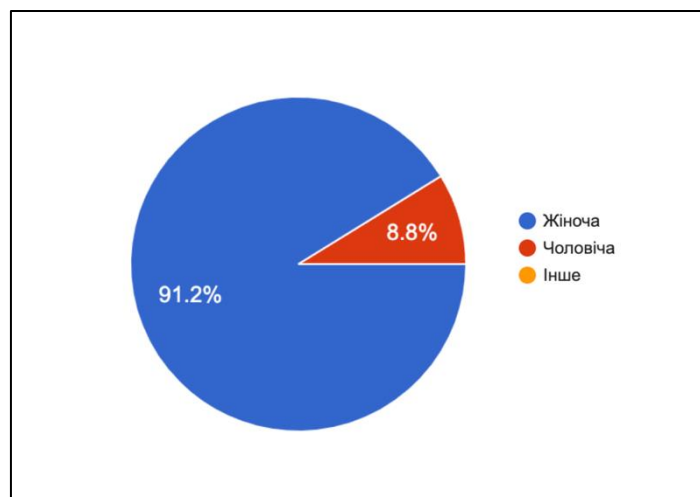

Рис. 2.5. Діаграма статеве співвідношення респондентів. Створено автором

Приблизно 32% опитуваних – це молодь у віці 18-24 років, та ще 32% - це люди віком 25-34 років. Більше 17% старше 45 років.

Також при аналізі запитання про рід діяльності було визначено, що більша половина респондентів – це працевлаштовані люди (52,9%), і також студенти (35,3%) (рис. 2.6.).

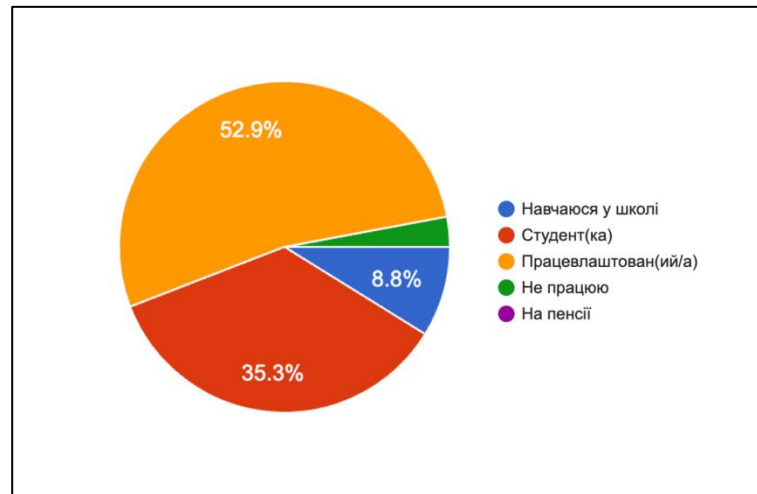

Рис. 2.6. Діаграма співвідношення за родом діяльності респондентів.

Створено автором

Відповіді щодо місця народження та проживання респондентів виявились різноманітними. Більша частина респондентів виявилась із різних куточків України – Київ, Запоріжжя, Дніпро, Маріуполь, Львів, Закарпаття, Волинь, Донбас, Харків та інші, але наразі деякі із них проживають за кордоном – Ірландія, Іспанія, Польща, Словаччина, Чехія.

В результаті аналізу питань «Чи знаєте ви щось про подієвий туризм» та «Чи доводилось вам бути залученими до подієвого туризму у Києві», було визначено, що половина опитуваних знає, що таке подієвий туризм, та половині респондентів доводилось бути залученим до подієвого туризму у Києві. (рис. 2.7.).

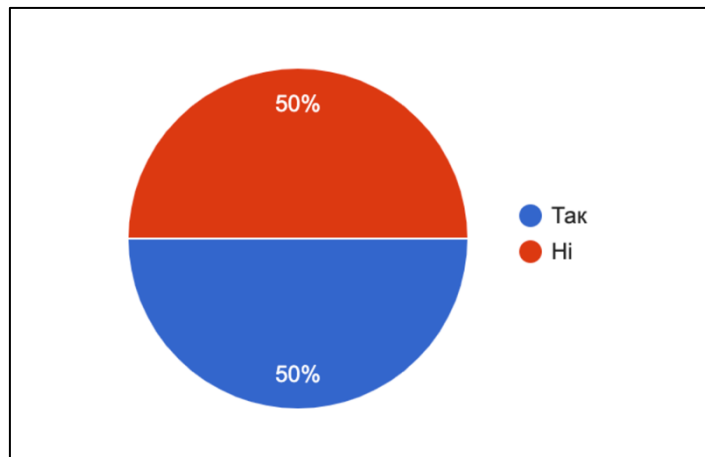

Рис. 2.7. Діаграма обізнаність респондентів про подієвий туризм та залученість респондентів до подієвого туризму у Києві. Створено автором

Найпоширенішими подіями, яким респонденти надають перевагу виявились мистецькі заходи (82,4%), практично порівну популярні культурно-історичні (55,9%) та громадські події (52,9%), і взагалі не привабливими виявились релігійні заходи (0%).

На запитання «Якщо не були залучені, то Ви б хотіли відвідати Київ, з метою подієвого туризму?» абсолютна більшість респондентів відповіла так, і виявила майже однозначне бажання відвідати Київ з метою подієвого туризму – 94,1%, що говорить про високий попит на дану галузь (рис. 2.8.).

Респонденти, які безпосередньо були залучені до подієвого туризму у Києві, дали дуже різні відповіді, щодо формату залучення – опитувані відвідували футбольні матчі, Atlas Weekend, парад на День Незалежності, Пробіг під каштанами, виставки квітів, Кураж Базар, мистецькі виставки та інші заходи.

Найпоширенішими подіями, які асоціюються у респондентів із Києвом виявились Євробачення, День Києва, Atlas Weekend, Кураж Базар та події пов'язані із мистецтвом (музика, стендап шоу).

Проаналізувавши питання «Які конкретні події ви особисто хотіли би відвідати у Києві?» було визначено, що респонденти знають не багато конкретних заходів – серед них Кураж Базар, Comic Con, Atlas Weekend, вечірні танці із гуртом ЩукаРиба, матчі збірної футболу на НСК «Олімпійській» та повтор Євро-

2012 і концерт гурту «МУР». Інші відповіді включали різні не визначені концерти, мистецькі виставки, історичні музеї, фестивалі на свіжому повітрі та «все, що може бути цікавим та розважаючим».

Більша половина респондентів (52,9%) виявила бажання відвідати подію у Києві під час воєнного стану (із дотриманням умов безпеки), приблизно 26% сумнівається, але більше погоджується, і 11% категорично проти, що говорить про те, що навіть у такі важкі часи, люди хочуть розвивати свій духовний світ та відпочивати (рис. 2.8.).

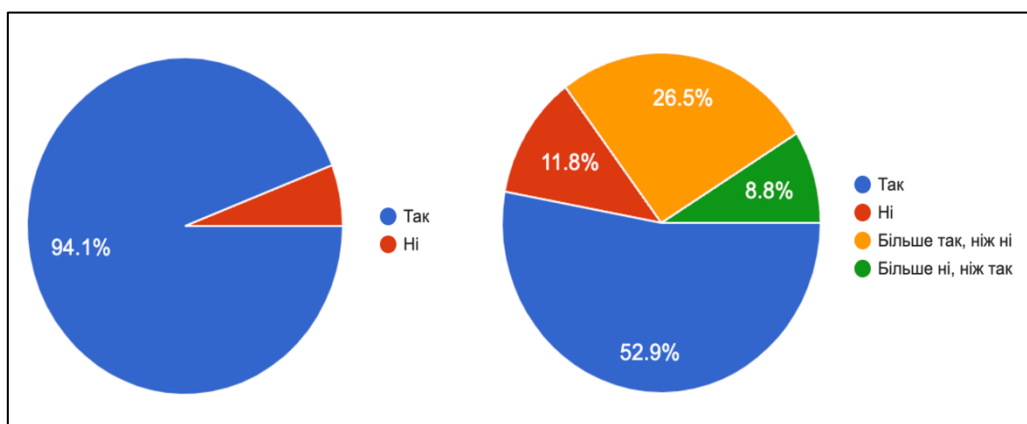

Рис. 2.8. Діаграми бажання відвідати Київ з метою подієвого туризму та готовності респондентів відвідати Київ у воєнний час. Створено автором

В результаті аналізу питання «Які події ви можете запропонувати, які було б цікаво та доречно провести у Києві?» було визначено, що деякі респонденти не знають, що запропонувати, деякі вважають, що у столиці чого тільки не проводили, а деякі вважають, що доречним буде проводити благодійні заходи. Із цікавих пропозицій згадувалось театр картин, виставка дронів українського виробництва, офлайн зустрічі для жінок та святкування перемоги України над росією.

Аналіз туристичних вподобань щодо подієвого туризму дозволяє зробити такий висновок, що галузь є перспективною і активно розвивається. У Києві є широкий вибір подій на різний смак, які приваблюють туристів, хоча варто

попрацювати над рекламою та іміджем міста, для більшої пізнаваності залучення більшої кількості людей до конкретних подій.

РОЗДІЛ 3. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ У МІСТІ КИЄВІ

3.1. Стан та проблеми розвитку подієвого туризму у Києві

В наші дні вся сфера туризму в Україні, та у Києві зокрема, знаходиться у підвішеному стані через війну, але ми все одно не зупиняємось. Нові часи потребують нових рішень, тому сфері подієвого туризму доводиться переформовуватись і головний акцент наразі перенесений на безпеку, підтримку морального стану населення, розвитку безбар'єрності та підтримку Збройних Сил України.

За інформацією від КМДА відомо, що у 2023 році муніципальні театри представили 97 прем'єрних вистав (у 2022 році – 58); у місті показали понад чотири тисячі платних вистав, які відвідало більше пів мільйона людей, а це аж вдвічі більше за 2022; також театри презентували 77 благодійних вистав, яких відвідало втричі більше глядачів за 2022; концертні колективи провели 403 концерти, в тому числі і благодійні, які відвідало 124 тисячі глядачів; у музеях міста пройшло більше 400 виставок, понад 10 тисяч екскурсій, та різні благодійні заходи на підтримку Збройних Сил; і також в Києві оцифрували більше 36 тисяч музейних предметів [4]. Дана інформація дозволяє нам зрозуміти, що Київ не планує зупинитись, і подієвий туризм не перебуває в стагнації та розвивається, не дивлячись на виклики.

Війна є головною проблемою та викликом для розвитку подієвого туризму у Києві, але і не єдиною. Деякі проблеми були актуальні і до війни, деякі з'явилися або стали ще гострішими вже після початку повномасштабного вторгнення.

Щодо фінансування даної галузі, то статистики конкретно для подієвого туризму Києва немає, але Київська міська рада оприлюднила проект «Міська цільова програма відновлення та розвитку сфери туризму міста Києва на 2025-2027 роки», у якому зазначила, що для реалізації програми на три роки виділять

приблизно 76 мільйонів 121 тисячу гривень із міського бюджету міста Київ [52]. Також так, як подієвий туризм охоплює багато різних галузей, то було з'ясовано, що на 2024 рік на такі галузі як культура і мистецтво та фізична культура і спорт, які є дотичними до івент туризму, було виділено 1,7 мільярда та 1,5 мільярда гривень відповідно, що є одними з найменших показників, в порівнянні з іншими (транспорт, дорожнє господарство та зв'язок – 23,8 мільярдів, соціальний захист – 7,8 мільярдів і т.д.) [21]. Тобто фінансування сфери подієвого туризму відбувається, але в порівнянні з іншими галузями воно не достатнє, можливо після перемоги, коли Київ стане доступним для більшої кількості туристів, то бюджет міста буде переглянутий.

Питання безбар'єрності завжди гостро стояло у міському просторі Києва та інших регіонів України, але наразі воно є одним з найактуальніших, і для подієвого туризму зокрема. У проекті «Міська цільова програма відновлення та розвитку сфери туризму міста Києва на 2025-2027 роки» також є виділення коштів і на розвиток інклюзивності та безбар'єрності, наприклад в деяких заходах програми вказані пункти «в тому числі щодо сприяння створення безбар'єрного простору», «в тому числі із дотриманням умов до безбар'єрності», «із описом з використання шрифту Брайля», «із залученням фахівців жестової мови», тощо, що говорить про майбутній розвиток інклюзивності. Але також вже зараз ми можемо побачити позитивні приклади вирішення питань безбар'єрності у подієвому туризмі, наприклад на цьогорічному Нацвідборі на Євробачення у українців викликала бурхливі емоції Катерина Заботкіна – перекладачка на жестову мову, яка зробила можливим почути головну музичну сцену України для людей із вадами слуху [40]. Також важливим є ознайомлення населення із поняттями безбар'єрності, адже вона буває не тільки фізична, а інформаційна, цифрова, суспільна та інша [46], і нашим завданням як суспільства є бути відкритими та емпатійними до нових викликів. Наприклад на «Книжковому арсеналі» у цьому році буде відбуватись дискусія для дітей та підлітків «Інакшість у дитячих книжках: як ми говоримо про інклюзію», за участі центру

протезування Superhumans (вони займаються протезуванням для військових), адже важливо пояснювати дітям, що таке травма, протезування та інше [28].

Важливою проблемою для розвитку подієвого туризму є промоція міста на міжнародних та регіональних майданчиках, у мережі інтернет, адже після перемоги саме Київ стане центром туризму, який буде приймати найбільшу кількість іноземців та велику кількість наших громадян, для подієвого туризму в тому числі. Іноземці мало, що знають про Україну та Київ – художниця та громадський діяч Уна Хітон, із ірландського міста Лімерік, говорила, що: «До знайомства з українцями в Ірландії, все, що я знала про Україну це те, що вона є «хлібним кошиком Європи» після шкільних уроків» (авторка проживала в Ірландії два з половиною роки із початку вторгнення, і знайома особисто з Уною). Тому про Київ дізналися багато людей, тільки після повномасштабного вторгнення, що є не прийнятними умовами для промоції, але так, як повернути час назад ми не можемо, потрібно користуватись тим, що ми маємо. Прикладами промоції є ГО «Візит Юкрейн» створила популярний сайт «Visit Ukraine. today», який працює як українською, так і англійською мовами. На ньому можна знайти актуальну інформацію про подорожі Україною, та Києвом у тому числі – тури, проїзд, готелі та інше [70]; або на сайті Київ Цифровий представлений туристичний маршрут «Київ подієвий», який познайомить відвідувачів із локаціями, де проходили відомі культурно-мистецькі і спортивні події, а також із місцями відпочинку киян у минулому й зараз. На даний маршрут доступний аудіо гід на кожную локацію, як українською, так і англійською мовами [57].

Позитивним аспектом розвитку даної галузі у Києві, як зазначалось у попередньому розділі, є широка різноманітність подій, які підійдуть для різних категорій населення – тут у нас і музичні фестивалі, і театральні вистави, спортивні змагання, економічні форуми та багато чого іншого. І плюсом однозначно буде доволі добре розвинута туристична інфраструктура – транспортна система, наявність великих івент майданчиків, виставкових центрів, готелів та закладів ресторанного господарства.

Наразі практично усі заходи та події, які проходять у Києві є в тій, чи іншій мірі благодійними – це може бути відсоток коштів за продані квитки, різні активності, розіграші або аукціони, для збору грошей на підтримку ЗСУ або громадян, які цього потребують та інше. Наприклад, у цьому році свою роботу відновить найпопулярніший київський музичний фестиваль Atlas Weekend, після двох років тиші. Його не могли проводити на ВДНГ (відкритому майданчику) через масштабність події і безпеку відвідувачів, але в 2024 Atlas Weekend переформовується у Atlas United та буде проходити у київському ТРЦ «Blockbuster Mall», із присутнім підземним паркінгом. Його головною метою буде зібрати 100 мільйонів гривень на придбання повітряних та наземних дронів для ЗСУ [63].

Окрім, розваг та відпочинку події та заходи націлені на розширення нашого світогляду, виховання естетичного, отримання нових знань, емоцій, спогадів, та, звичайно на моральну підтримку. Зараз як ніколи остання функція є актуальною, адже саме через подієвий туризм, населення може підтримувати свій моральний дух та знаходити однодумців. Наприклад, виставка «Про наші відчуття» 2022 року на Мистецькому Арсеналі, розповідала про те, як ми сприймаємо мистецтво в нових умовах війни, і після якої, можна було зрозуміти, що люди переживають схожі емоції, і ніхто не один [11].

Стан розвитку подієвого туризму у Києві, як і всіх інших галузей, не стабільний, але не дивлячись на виклики, він продовжує розвиватись. Проблеми та виклики були, є, і будуть, нам головне вчасно реагувати на них, та адаптуватись до змін, бо Земля не стоїть на місці.

3.2. Перспективні напрямки розвитку подієвого туризму

Київ має великі перспективи та різні напрямки розвитку подієвого туризму і відрізняється активним розвитком та популярністю даної галузі серед інших регіонів України.

Одним із перспективних напрямків, який слід розвивати у Києві є віртуально-подієвий туризм, тому потрібно організовувати заходи не тільки наживо, а і онлайн, для привернення більшої кількості туристів. Наприклад, взяти участь у «Пробігу під каштанами» можна тепер не тільки безпосередньо у Києві, а онлайн із будь-якої точки світу, де б ви не були [51]. Або на сайті Київ Цифровий можна відвідати онлайн виставку військової техніки на Михайлівській Площі [10]. Такий напрям допоможе знайомити із Києвом людей, які не в змозі бути присутніми особисто, або просто хочуть дізнатись інформацію про місто з Інтернету.

В наші дні, Україна на слуху у всього світу, тому перспективним напрямком є все, що пов'язане із нашою культурою та традиціями, тому слід більше організовувати культурних подій, на яких також буде доступний переклад англійською мовами. Такими подіями (якщо додати переклад) можуть бути заходи та майстер класи, які організовують у Національному музеї народної архітектури та побуту України «Пирогів». Також слід популяризувати події та виставки у музеї Івана Гончара, під час війни експозиція музею закрита і знаходиться в безпеці, але тут також є функція онлайн виставок, які також доступні англійською – «Україна і українці», «Українське Різдво» та інші; та також можна відвідати події, які організовує музей – наприклад, лекцію Олександри Сторчай «Вишита сорочка», «Пісні Харківщини. Концерт гурту Муравській шлях» і т.д. [37].

Важливим також є проведення тренінгів, семінарів щодо розвитку подієвого туризму у місті, адже про дану галузь мало хто знає, але саме вона може стати одним із важелів привернення уваги до Києва.

Для визначення подальших та перспективних шляхів розвитку подієвого туризму у столиці, нами було проведено опитування у іноземців, для розуміння

чи цікавий подієвий туризм Києва для закордонних туристів. В опитуванні взяло участь 51 особа. З них 87,5% жінок та 12,5% чоловіків.

Більшість респондентів виявились молодими людьми від 25 до 35 років. Також були люди старші за 45 років, і діти та підлітки до 18 років.

Щодо місця проживання, то найбільша кількість респондентів виявилась з Ірландії, також були респонденти із Польщі, Бразилії, Південної Африки та Литви.

За родом діяльності 50% відсотків опитаних виявились працюючими, також по 12,5% припало на студентів університетів та митців відповідно (рис. 3.1.).

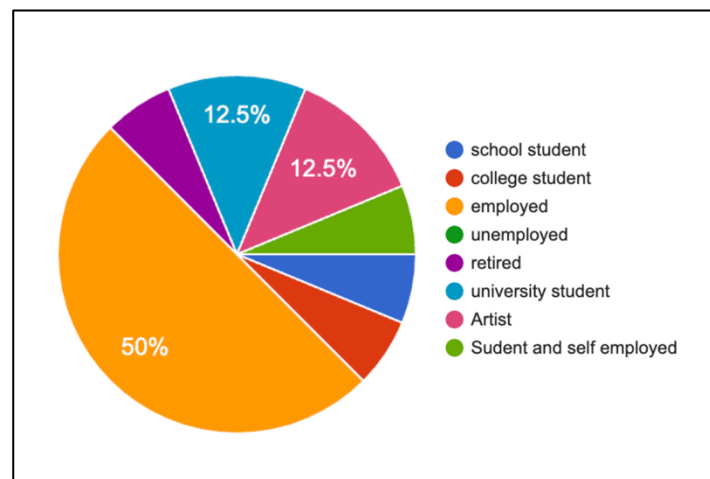

Рис. 3.1 Діаграма співвідношення за родом діяльності респондентів.

Створено автором

Після аналізу питання «Яким видам подій ви надаєте перевагу?» було з'ясовано, що респондентам найбільше до вподоби мистецькі події – 14 відповідей, також цікавими виявились культурно-історичні події – 10 відповідей. Третіми за інтересом є громадські події – 7 зацікавлених, на спортивних та економічних подіях виявилось по двоє зацікавлених, а релігійні події взагалі не подобаються респондентам – відповідей.

Нами було виявлено, що майже 69% респондентів не відвідували Київ, але хотіли б, 18,8% осіб відвідували і їм сподобалось, також деякі люди відповіли що відвідали б місто залежно від причини, і декілька осіб не були і не хочуть побувати у Києві взагалі (рис. 3.2.).

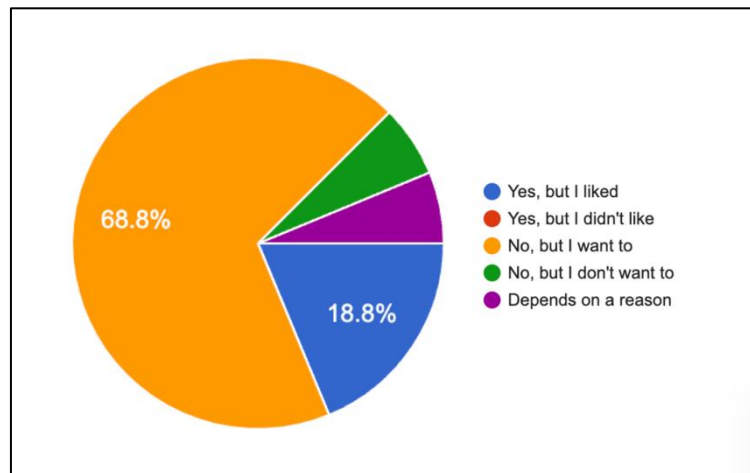

Рис. 3.2. Діаграма готовності респондентів відвідати Київ. Створено автором

В результаті аналізу питання «Чи хотіли б ви відвідати Київ заради якоїсь події? (після війни) Якщо, так, то якої?» було визначено, що респонденти загалом хотіли б бути гостями столиці, але практично всі вони не знають ніяких конкретних подій. Деякі люди хочуть відвідати різного роду фестивалі, комусь подобається історія, комусь наша культура та місцева кухня, а хтось хотів би відвідати захід пов'язаний із модою. Декілька респондентів загалом були б дуже раді відвідати Україну, тому що вона чудова і тут прекрасні люди і місця. Також зустрічався респондент, який відвідав би Київ як би тут проводили якусь унікальну подію, яку можна побачити один раз на все життя.

Аналіз туристичних вподобань іноземців у подієвому туризмі Києва дає нам зрозуміти, що дана галузь є цікавою та перспективною не тільки для українців, а і для іноземців. Після перемоги гості будуть приїжджати до столиці, тому нам слід звернути увагу на різні, особливо на мистецькі та культурно-історичні події, та зробити їх англійськими додатково, щоб іноземці могли без перешкод дізнаватись про нашу країну та культуру. Також можливо нам слід

здуматись над розробкою якоїсь масштабної події, яку більше ніде не можна побачити, щоб привернути увагу більшої кількості туристів.

ВИСНОВКИ

Людство завжди хотіло пізнавати світ, тому туризм та рекреація є важливими частинками суспільства, без яких важко уявити сьогодення. Туризм із рекреацією ідеально поєднуються так, як рекреація – це відновлення фізичних і духовних сил людини, а «в процесі» туризму, тобто тимчасового виїзду людини за місце свого проживання із різними цілями, і можна відновити свій моральний та фізичний стан.

Подієвий туризм є видом туризму, який передбачає відвідування якогось місця або території заради певної події. Його історія починається ще в найдавніші часи, адже люди завжди відвідували різні свята або змагання, як наприклад Олімпійські ігри, але активний розвиток та етап вже масового розповсюдження припав на другу половину 20-го століття. Наразі івент-туризм розвивається переважно в розвинених країнах, в Україні зокрема, люди створюють грандіозні, значущі події у різних сферах життя, які відвідують тисячі глядачів, хоча у світі загалом, мало відомо про подієвий туризм, як про самостійний вид туризму. Івент-туризм так, як і інші види туризму, має свої особливості (наприклад, всесезонність, інтерактивність та видовищність), функції (наприклад пізнавальну, економічну або розважальну) та класифікацію (наприклад, за масштабом події або за тривалістю заходів).

Для дослідження було обрано місто Київ – столицю нашої держави. Київ є культурним та економічним центром України, а за сумісництвом і найвідомішим та найбільшим містом, тому має усі переваги та ресурси для розвитку подієвого туризму. Тут є розвинута туристична інфраструктура, присутня достатня кількість івент-майданчиків (близько 1000!) та є вже сформований туристичний імідж міста. Сфера івент-туризму у Києві розвинена добре, тому подій проводиться чимало. Заходи мистецького спрямування є найбільш поширеними, але також тут проводяться і громадські, і культурно-історичні, і економічні та політичні, спортивні і, навіть не дуже поширені, релігійні події. Заходи організовуються цілорічно, та розраховані на різну цільову аудиторію, із різними

смаками та світобаченням. На даний момент, велика кількість подій не відбувається в силу безпеки, але після перемоги дане питання буде вирішено.

Аби адекватно та об'єктивно оцінити стан розвитку івент-туризму у Києві, та вподобання населення, щодо заходів було проведено соціальне опитування. За результатами, сфера розвинена доволі добре, хоча не всім людям відомі якісь конкретні події. Більшість людей бажає відвідати Київ заради якоїсь події, навіть у воєнний стан, що є неодмінним хорошим знаком. Найпопулярнішими видами подій виявились мистецькі, історичні та громадські події, а найбільш відомими конкретними заходами – Atlas Weekend, Кураж Базар, та парад на День Незалежності.

Не дивлячись на війну, івент-туризм у столиці все одно розвивається, хоча і має деякі проблеми – недостатнє фінансування галузі, та недостатню промоцію міста на міжнародних та регіональних майданчиках. Позитивними аспектами розвитку сфери стали благодійність так, як практично усі заходи наразі мають благодійну складову, і допомагають або нужденним або ЗСУ та безбар'єрність, адже дане питання гостро поставлене у сучасному суспільстві, і розвиток інклюзивності та безбар'єрності є важливою складовою усіх видів туризму, і вже запроваджується у Києві.

Місто має великі перспективи та різні напрямки розвитку подієвого туризму такі, як створення онлайн подій, організація та популяризація подій пов'язаних із культурою і традиціями та проведення тренінгів, семінарів щодо розвитку подієвого туризму у місті для поширення обізнаності про даний вид туризму. Також для визначення перспектив розвитку івент-туризму у Києві було проведено опитування ще й серед іноземних громадян – хоч їм також невідомі якісь конкретні події, але вони все одно, у більшості, хотіли б відвідати Київ після війни, а цікавими та перспективними, на їх думку напрямками є мистецькі та культурно-історичні події. У майбутньому, буде важливим урахувати їхню думку та створити бажаний туристичний продукт.

Отже, подієвий туризм у Києві активно розвивається та позитивно впливає не тільки на розвиток туристичної галузі міста, а і на розвиток туризму по всій

країні. Даний вид туризму є однією з найперспективніших галузей в регіоні, тому при правильному управлінні та застосуванні ресурсного потенціалу, вона може приносити економічну вигоду, розвивати територію та популяризувати Україну на світовому рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Академічний тлумачний словник URL: <https://sum.in.ua/s/podija>
2. Афіша концертів 2024. Concert.ua. URL: <https://concert.ua/uk/kyiv>
3. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2004. URL: <https://tourism-book.com/pbooks/book-32/ua/>
4. Баранівська Т. «Зберегти й розвиватися в умовах війни»: у Києві відзначають розвиток культурної сфери. Суспільне Київ. 2024. URL: <https://suspilne.media/kyiv/720936-zberegti-j-rozvivatisa-v-umovah-vijni-u-kyievi-vidznacaut-rozvitok-kulturnoi-sferi/>
5. Баранівська Т., Сергієць А. Написані на ящиках з-під набоїв: у Києві відкрили виставку ікон. Суспільне Київ. URL: <https://suspilne.media/kyiv/742073-napisani-na-asikah-z-pid-naboiv-u-kyievi-vidkrili-vistavku-ikon/>
6. Бейдик О. О., Новосад Н. О., Топалова О. І. Чинники розвитку та особливості подієвого туризму. Часопис картографії. 2016. №16. 125–131 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ktvsh_2016_16_13
7. Благодійні заходи. Українська біржа благодійності. URL: <https://dobro.ua/events/>
8. Вдовіна О.О. Подієвий туризм як складова культурної комунікації. Матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. «Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації» (м. Київ, 14-15 квітня 2022 р.) К.: КНУКІМ, 2022. 294 с. С.88-90. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/vdovina.htm
9. Верменич Я.В., Шушківський А.І. Київ. Енциклопедія сучасної України. НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. URL: <https://esu.com.ua/article-11194>

10. Виставка військової техніки на Михайлівській площі. Kyiv City Guide. URL: <https://guide.kyivcity.gov.ua/virtual-tours/vistavka-vijskovoï-tehniki-na-mihajlivskij-plosi>
11. Виставка про наші відчуття. Мистецький Арсенал. URL: <https://artarsenal.in.ua/vystavka/vystavka-pro-nashi-vidchuttya/>
12. Виставки автоіндустрії AutoTechService та ComAutoTrans. URL: <https://avtoexpo.ua/>
13. Вовк К. М. Теоретична сутність поняття «подієвий туризм» та прикладні аспекти його використання. Проблеми і перспективи економіки та управління, 2021. (3(19), С. 184–193. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/195734>
14. Горlach П. Етнофестивалю «Країна Мрій» виповнюється 20 років: де і коли пройде. Суспільне Культура. URL: <https://suspilne.media/culture/718598-etnofestivalu-kraina-mrij-vipovnuetsa-20-rokiv-de-i-koli-projde/>
15. Готелі Києва. Booking.com. URL: <https://shorturl.at/Uej8q>
16. Департамент економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради. Паспорт Києва. 2021. URL: <https://dei.kyivcity.gov.ua/content/kmu.html>
17. Дорога до перемоги. Kyiv City Guide. URL: <https://guide.kyivcity.gov.ua/en/events/velikij-blagodijnij-ivent-doroga-do-peremogi>
18. Закон України «Про туризм». Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1995, № 31, ст. 241 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80/print>
19. Київ Фуд Маркет. URL: <https://kyivfoodmarket.com/>
20. КиївПрайд. URL: <https://www.instagram.com/kyivpride/?hl=en>
21. Київрада ухвалила бюджет столиці на 2024 рік. КМДА. 2023. URL: <https://shorturl.at/MJMR0>
22. Київський марафон незламності. URL: <https://kyivmarathon.org/>
23. Київський міжнародний економічний форум. URL: <https://forumkyiv.org/uk/>
24. Київський Планетарій. URL: <https://planet.org.ua/>

25. Кінофестиваль «Відкрита Ніч». URL: <https://shorturl.at/CFKCT>
26. Кінофестиваль «Молодість». URL: <https://molodist.com/about>
27. Книжкова країна. URL: <https://book.vdng.ua/>
28. Книжковий арсенал 2024: Оля Русіна розповіла, якою буде програма для дітей та підлітків. Суспільне культура. URL: <https://suspilne.media/culture/756617-knizkovij-arsenal-2024-ola-rusina-rozpovila-akou-bude-pidlitkova-ta-ditaca-programa/>
29. Книжковий Арсенал. URL: <https://book.artarsenal.in.ua/>
30. Колесніченко О. Кількість гостей у п'ятизіркових готелях зростає попри війну – Чому? Економічна правда. 2023. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/06/13/701093/>
31. Конгрес індустрії краси ProBeautyExpo. URL: <https://beautyexpo.com.ua/>
32. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник. К. : Знання. 2011. 271 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/595-geografya-turizmu-kuzik-sp.html>
33. Кураж Базар. URL: <https://www.instagram.com/kurazh.kyiv/?hl=en>
34. Мистецький Арсенал. URL: <https://artarsenal.in.ua/>
35. Міжнародна агропромислова виставка АгроЕкспо. URL: <https://agroexpo.in.ua/ua>
36. Міжнародний форум «Креативна Україна». URL: <https://creativeukraine.org.ua/uk>
37. Музей Івана Гончара. URL: <https://honchar.org.ua/>
38. На Івана Купала. Kyiv City Guide. URL: <https://guide.kyivcity.gov.ua/events/na-ivana-kupala>
39. Наказ «Про затвердження Положення про рекреаційну діяльність у межах територій об'єктів природно-заповідного фонду України». Верховна Рада України. 22.06.2009, N 330 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0679-09#Text>
40. Нацвідбір на Євробачення: «Дія» не витримала, а перекладачка мовою жестів стала фавориткою глядачів. BBC News Україна. 2024. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c1918jmepero>

41. Національна опера України. URL: <https://opera.com.ua/afisha?type=97>
42. Національний академічний драматичний театр імені Франка. URL: <https://ft.org.ua/>
43. Національний музеї архітектури та побуту України «Пирогів». URL: <https://www.pyrohiv.com/>
44. Національний художній музеї України. URL: <https://namu.ua/category/vystavky/>
45. Олійник А. За рік війни в Києві зменшилась кількість ресторанів та точок торгівлі. КиївВлада. 2023. URL: <https://shorturl.at/z4XvI>
46. Основні поняття та напрями безбар'єрності. КМДА. URL: https://kyivcity.gov.ua/bezbaryernist_1002460/skladovi_bezbaryernosti/
47. Парк Співоче. Календар Подій. URL: <https://spivoche.com.ua/#calendar>
48. Перелік івент-майданчиків України. Concert.ua URL: <https://concert.ua/uk/venue-list>
49. Пінчук Арт Центр. URL: <https://new.pinchukartcentre.org/>
50. Пovalій Т. Л., Світайло Н. Д. Івент-менеджмент : навчальний посібник. Суми, 2021. 198 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/82458/1/Povalii_management.pdf;jsessionid=D5D239F7C7BF77A22E6AE46DEB9C27D3
51. Пробіг під каштанами. URL: <https://probig.in.ua/pro-probig/>
52. Проект Міська цільова програма відновлення та розвитку сфери туризму міста Києва на 2025-2027 роки. Офіційний портал Києва. КМДА. 2024. URL: <https://shorturl.at/qLoQw>
53. Саміт перших леді та джентльменів. URL: <https://kyivsummitflg.gov.ua/>
54. Смаль І. Географія туризму : навч. пос. Ніжин. 2011. С. 9-77 URL: https://www.researchgate.net/profile/Igor-Smal/publication/332079210_Geografia_turizmu/links/5c9e26f5299bf11169500098/Geografia-turizmu.pdf
55. Театр на Подолі. URL: <https://theatreonpodol.com/>

56. Топ 10 закладів харчування Києва. Dayting Ukraine. URL: <https://dayting.com.ua/uk/top-10-zakladiv-harchuvannya-kiyeva>
57. Туристичний маршрут «Київ подієвий». Kyiv City Guide. URL: <https://guide.kyivcity.gov.ua/trips/turisticnij-marsrut-kiiv-podievij>
58. У Києві за 5 місяців 2023 р. відкрилися 172 кафе і ресторанів. Interfax-Україна. 2023. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/921556.html>
59. Устименко Л.М. Подієвий туризм як історико-культурне явище Культура і сучасність. 2013. №1. С.88-92. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/ustymenko.htm
60. Храми, собори та святині Києва. Kyiv City Guide. URL: <https://guide.kyivcity.gov.ua/places?c=temples-churches-monasteries>
61. Щука Г. П. Подієвий туризм : навчально-методичний посібник. Берегове: ЗУІ, 2023. 171 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/schuka.htm
62. Як і де відсвяткувати Різдво у Києві: 7 добрих ідей. Doba.ua. URL: <https://doba.ua/ukr/blog/yak-i-de-vidsvyatkuvati-rizdvo-v-kiyevi-7-dobrih-idej-vid-dobaua.html>
63. Atlas United 2024. URL: <https://www.instagram.com/atlasweekend/p/C7hJR5iIKZZ/>
64. Comic Con Ukraine. URL: <https://comiccon.ua/>
65. Getz, D. Event Tourism: Definition, Evolution, and Research. Tourism Management, 2008. №29. С. 403–428. URL: https://www.academia.edu/2020851/Event_tourism_Definition_evolution_and_research
66. Glossary of tourism terms [Словник термінів туризму] URL: <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms>
67. Kyiv Food and Wine Festival. URL: <https://www.instagram.com/foodandwinefest.kiev.ua/>
68. Richard Antony French. Kyiv. Encyclopedia Britannica, Inc. 2024. URL: <https://www.britannica.com/place/Kyiv/Evolution-of-the-modern-city>
69. Ukrainian Fashion Week. URL: <http://fashionweek.ua/>

70. Visit Ukraine. today.

URL:

https://visitukraine.today/uk/tours/search?date_from=2024-05-30&date_to=2024-05-30®ion=kyiv-city

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця 1

Класифікація подієвих ресурсів за тематикою [54]

ВИД РЕСУРСІВ	ТЕМАТИКА	ПРИКЛАДИ ПОДІЇ
ГРОМАДСЬКІ	Гастрономічні фестивалі	Пивний фестиваль "Октоберфест" (Мюнхен, Німеччина), свято молодого вина Божоле Нуво (Франція), фестиваль морепродуктів на о. Гров (Іспанія), "Свято меду" (Мукачеве, Закарпаття);
	Фестивалі і виставки квітів	Виставка тюльпанів (Нідерланди), фестиваль квітів у Челсі (Велика Британія), свято троянд (травень) і жасмину (серпень) у Грассі (Франція), фестиваль хризантем (Японія), фестиваль квітів (Таїланд), виставка квіткових експозицій на Співочому полі (Київ).
МИСТЕЦЬКІ	Музичні та театральні фестивалі і конкурси	Музичний конкурс "Євробачення", фестиваль джазу в Монтре (Швейцарія), "Слов'янський базар" (Білорусь), "Нова хвиля" (Латвія), "Таврійські ігри" (Україна), Фестиваль художнього драматичного мистецтва (Франція);
	Кінофестивалі	Канський (Франція), Берлінський (Німеччина) кінофестивалі, кінофестиваль "Молодість" (Україна), "Кінотавр" (Росія);
	Фольклорні обряди, свята і фестивалі	Midsummer's Day (Велика Британія), фестиваль кельтської музики (Франція), фольклорний фестиваль у Шешорах (Україна).
СПОРТИВНІ	Спортивні змагання	Літні і зимові Олімпійські ігри, чемпіонати світу і Європи з футболу й інших видів спорту, спартакиади, універсиади;
	Ралі, перегони і регати	Перегони Формули-1, міжнародні автоперегони, напр. Париж – Дакар, регати: Vendee Globe, Volvo Ocean Race;
	Спортивні фестивалі	"Лижний фестиваль" (Норвегія), "Перегони човнів" (Велика Британія).
КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНІ	Театралізовані шоу	Шоу Lord of the Dance (Велика Британія), "Кіносценія" (Франція), "Наше Різдво" (Україна);
	Карнавали	Карнавал в Новому Орлеані (США), Венеціанський карнавал (Італія), карнавал в Ріо-де-Жанейро (Бразилія), карнавал у Мацатлані (Мексика);
	Національні фестивалі і свята	Фестиваль Святого Патрика (Велика Британія, Ірландія), "Парад кохання" (Німеччина), весняні та осінні фестивалі (Китай), Дівалі або "Фестиваль Вогнів" (Індія).
ЕКОНОМІЧНІ І ПОЛІТИЧНІ	Аукціони	Сотбі'с, Крісті'с (твори мистецтва, антикваріат, Велика Британія), NAFA (хутра, Канада), Гелос (твори мистецтва, Росія), FFS (хутра, Фінляндія), FloraHolland (квіти, Нідерланди);
	Покази мод	Тиждень високої моди в Парижі (Франція), Milano Moda Donna (Італія), Тижні моди Mercedes-Benz;
	Ярмарки і виставки	Туристичний ярмарок "Райзен Гамбург" (Німеччина), Брюссельський міжнародний книжковий ярмарок (Бельгія);
	Автомобільні й авіаційні салони	Детройтський (США), Франкфуртський (Німеччина), Лондонський (Велика Британія), Женевський (Швейцарія), Токійський (Японія) автосалони, авіасалон у Ле Бурже (Франція), авіасалон на о. Лангкаві (Малайзія);
	Політичні й економічні форуми	Всесвітній економічний форум у Давосі (Швейцарія), Генеральна асамблея ООН, зустрічі світових лідерів.
РЕЛІГІЙНІ	Паломництво	Чудо сходження Благодатного Вогню в Єрусалимі.